

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W PONIATOWEJ NA ROK SZKOLNY 2020/2021

Nauczyciele **Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w PoniatoŹwej** budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu i poszanowaniu godności. Uczą nawiązywania serdecznego kontaktu, empatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do kierowania własnym rozwojem zarówno w szkole, jak i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej zrozumieć otaczający świat poprzez kształtowanie poŹądanych w społeczeństwie zachowań i postaw. Rozwijają umiejętności komunikacyjne, które pomagają w kontaktach interpersonalnych. Wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazując wzorce do naśladowania i sposoby radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej toŹsamości.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku oraz Rozporządzenia MEN z dn.25.01.2018 r. poz. 214 zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w PoniatoŹwej obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomaganie ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności wszystkich stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej

jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. W programie wychowawczo-profilaktycznym bazujemy również na czynnikach chroniących. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie zmniejszają możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program wychowawczo-profilaktyczny jest aktualizowany w każdym roku szkolnym do dnia 30 września w oparciu o wyniki diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w naszej placówce oraz na podstawie priorytetów MEN na dany rok szkolny.

Priorytety Ministerstwa Edukacji Narodowej na rok szkolny 2020/2021 to:

- Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
- Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
- Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas zajęć z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest wspomaganie dzieci i młodzieży w poszanowaniu i akceptowaniu wartości. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72),
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych,
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku,
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej,
- Rozporządzenia MEN z dn.25.01.2018 r. poz 214 zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Ustawa Karta Nauczyciela,
- Programy krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa,
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka,
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju,
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (wyniki testów wewnętrznych, wyniki olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.),
- identyfikacji zasobów środowiska lokalnego,
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu,
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie,
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad które wyznaczają kierunek jego działania,
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania,
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią,

- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata,
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym,
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy,
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.

b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.

c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.

d) Działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:

- w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne,
- którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,
- u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków psychoaktywnych.

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. Uzyskują niezbędną pomoc i wsparcie w wychowywaniu i edukacji dziecka od nauczycieli, wychowawców i specjalistów zatrudnionych w szkole.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program wychowawczo-profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji Wychowawczych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

Psycholog, pedagog szkolny

Udzielają pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z ośrodkiem pomocy społecznej. Kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, realizują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej w każdym roku szkolnym przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu diagnozy sytuacji wychowawczej w szkole korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki,
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie,
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, pielęgniarki szkolnej), z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy),
- Analizy dokumentacji prowadzonej przez kadre pedagogiczną oraz pielęgniarkę szkolną.

W wyniku diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wyłoniono następujące obszary problemowe (czynniki chroniące i czynniki ryzyka):

Czynniki ryzyka występujące w szkole to:

1. Negatywne zachowania uczniów w postaci agresji słownej i fizycznej.
2. Nadmierne korzystanie z telefonów na terenie szkoły oraz nieodpowiedzialne zachowania w Internecie, zwłaszcza w mediach społecznościowych.
3. Rodzice i uczniowie w zbyt małym stopniu partycypują w analizach działań wychowawczych prowadzonych w placówce.
4. Uczniowie eksperymentują na terenie szkoły z paleniem papierosów i papierosów elektronicznych.
5. Uczniowie nadużywają na terenie szkoły napojów energetyzujących.
6. W sytuacji kryzysowej część uczniów nie zwróciłaby się o pomoc do własnych rodziców.

Czynniki chroniące występujące w szkole to:

1. Dobry klimat społeczny szkoły – uczniowie lubią przebywać w swoim towarzystwie.
2. Wychowawcy wspierają uczniów w sytuacjach problemowych.
3. Uczniowie czują się bezpiecznie w szkole.
4. Nauczyciele szanują godność uczniów.
5. Wychowankowie nie doświadczają wrogości ze strony koleżanek i kolegów, odnoszą się do siebie z szacunkiem.
6. Uczniowie przekazują rodzicom informacje na temat tego, co się dzieje w szkole.
7. Uczniowie podkreślają, że w szkole jest osoba, której mogą powiedzieć o swoich problemach.
8. Uczniowie stosują zdrowy styl życia, wielu z nich jest aktywnych fizycznie w szkole i poza szkołą.
9. Większość uczniów ma wysokie poczucie szczęścia i własnej wartości.

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w roku szkolnym 2020/2021**A. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”**

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd. 2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. 3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i wykorzystywanie posiadanych predyspozycji do uprawiania określonych dyscyplin sportowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia, - Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia, - Realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej, - Prowadzenie pogadarek na zajęć z wychowawcą zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej, - Organizacja konkursów dotyczących zdrowego stylu życia, - Organizacja kół zainteresowań promujących zdrowy styl życia, - Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, WOS, techniki i edukacji dla bezpieczeństwa.
2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności dbania o swoje zdrowie. 2. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania chorób i czynników ich powodujących. 3. Zachowanie zasad zdrowego stylu życia. 4. Kształtowanie u wychowanków świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, szczególnie w okresie epidemii. 5. Kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii COVID-19. 6. Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie, - Przekazywanie wiedzy na temat zapobiegania chorobom, - Spotkania ze specjalistami, - Gazetki ściennie i ulotki, - Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych, - Spotkania z pielęgniarką szkolną i pedagogiem, psychologiem, - Prowadzenia zajęć edukacyjno-profilaktycznych „Higiena pracy przy komputerze” (prezentacja multimedialna i/lub połączona z prelekcją).
3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej. Stosowanie profilaktyki.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia. 2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych. 3. Dbanie o rozwój umiejętności zawodowych nauczycieli dotyczących problematyki uzależnień. 4. Trening umiejętności odmawiania: papierosa, alkoholu, dopalaczy itd. 5. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej. 6. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji. 7. Kształtowanie świadomości na temat negatywnego wpływu napojów energetycznych na zdrowie dzieci i młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca), - Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e- papierosa), program „Znajdź właściwe rozwiązanie”, obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w listopadzie – ulotki, plakaty); profilaktyka nowotworowa – Miesiąc walki z rakiem w październiku, - Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo bez alkoholu, organizacja konkursów, - Uzależnienie od używek i dopalaczy – organizacja spotkań dla rodziców, uwrażliwienie na sygnały, które mogą niepokoić,

		<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia z wychowawcą, filmy o uzależnieniach, - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc, - Spotkania z pielęgniarką szkolną, pedagogiem, psychologiem, - Propagowanie programu profilaktycznego dotyczącego zapobiegania chorobom przenoszonym drogą płciową, - Konsultacje ze specjalistami, - Udział szkoły w programie „Mleko i owoce w szkole”, - Ogólnopolski Program Profilaktyki Czerniaka, - Program Profilaktyki Nadwagi, Otyłości wśród uczniów klas IV-VI szkół podstawowych z terenu woj. lubelskiego.
--	--	---

B. Sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie samorządności uczniów. 2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota). 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. 5. Propagowanie idei wolontariatu wśród uczniów. 6. Organizowanie zajęć dotyczących istotnych problemów: społecznych, zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne), - Opieka nad samorządem uczniowskim, - Funkcjonowanie drużyny harcerskiej, - Organizacja spotkań ze znanymi ludźmi i autorytetami, regionalistami, - Organizacja szkolnego wolontariatu, - Propagowanie postaw patriotycznych i obywatelskich, - Zajęcia z wychowawcą i specjalistami zewnętrznymi.
2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, rozwiązywania problemów, z zachowaniem zasad poprawnego komunikowania się.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa. 2. Prowadzenie zajęć uczących rozwiązywania konfliktów oraz mediacji rówieśniczych. 3. Promowanie zasad kulturalnego komunikowania się w sieci internetowej. 4. Program „Mediacja rówieśnicza w szkole – metoda przeciwdziałania agresji i niedostosowaniu społecznemu” – pod honorowym patronatem RPO. 	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy, - Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z informatyki, - Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne, - Warsztaty rozwiązywania konfliktów i mediacji rówieśniczych-psycholog, pedagog, specjaliści zewnętrzeni.
3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie. 2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań 	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju, - Zajęcia warsztatowe z psychologiem –

międzyludzkie.	w ramach wolontariatu. 3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału.	rozwijanie empatii, - Prowadzenie szkolnego koła wolontariatu.
----------------	--	---

C. Sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Budowanie systemu wartości – integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.	1. Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji. 2. Prowadzenie rozmów z uczniami o szkodliwości działania sekt i tzw. nowych ruchów religijnych. 3. Pomoc uczniom przeżywającym kryzys. 4. Promowanie systemu wartości ogólnoludzkich.	- Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie, - Zajęcia z pedagogiem szkolnym, - Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych, - Zapoznanie uczniów ze stosowanymi przez sekty technikami zniewalania człowieka i ich zasięgiem, - Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą, - Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne, - Filmy edukacyjne i materiały, - Gazetki edukacyjne, - Organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i psychologiem szkolnym, ze specjalistami, - Realizacja zajęć na lekcjach religii.
2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.	1. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła. 2. Nauka dobrych manier. 3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej. 4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. 5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego. 6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. 7. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji, propagowanie tolerancji i akceptacji dla odmienności. 8. Stworzenie warunków wyrównywania różnic językowych, kulturowych dla dzieci i młodzieży pochodzącej z innych krajów.	- Organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką np. do teatru, filharmonii, muzeów, wystaw artystycznych, - Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych, - Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej, - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży, - Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, - Organizacja konkursów, przedstawień uczniowskich, - Oglądanie spektakli teatralnych na temat „zasad, wartości i norm społecznych”, - Realizacja cyklu lekcji wychowawczych, - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą,

3.Ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kreowanie środowiska prowadzące do promowania zdrowia psychospołecznego i dobrostanu. 2. Edukacja w zakresie zdrowia psychicznego – wiedza, postawy i zachowania. 3. Interwencje w przypadkach problemów psychologicznych i społecznych. 4.Kierowanie uczniów na profesjonalne leczenie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja projektów edukacyjnych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej, - Dostosowanie infrastruktury szkoły do nauki przez dzieci i młodzież niepełnosprawną, - Zajęcia profilaktyczne dotyczące ochrony zdrowia psychicznego – lekcje wychowawcze, warsztaty edukacyjne, akcje szkolne, gazetki, - Spotkania dla uczniów z pielęgniarką dotyczące w/w tematyki, - Psychoedukacja rodziców.
---	--	--

D. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. 2. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. 3. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich. 4. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. 5. Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach. 6. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach), - Realizacja zajęć na lekcjach WOS – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej, - Organizacja spotkań z policjantem, - Konsultacje z pedagogiem i psychologiem, - Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach, - Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą, - Filmy edukacyjne i materiały.
2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów. 2. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. 3. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę). 	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego, - Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu, - Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS – tematyka lekcji na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci, - Prowadzenie treningu asertywności, - Prowadzenie zajęć profilaktycznych, - Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu, - Indywidualne poradnictwo prowadzone przez specjalistów pracujących w szkole.

Organizacja działań dla rodziców, opiekunów prawnych.

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. - Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców. - Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> - Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. - Informacje na temat niskiej frekwencji – pisemne. - Współpraca z Radą Rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od nikotyny i e-papierosów oraz Internetu. - Organizacja warsztatów dla rodziców: zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka (miłość, akceptacja, szacunek, troska) jako podstawa wychowania trudności wychowawcze, komunikacja - Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych. - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	<ul style="list-style-type: none"> - Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą na temat np. dostosowania warunków wychowawczych do potencjalnych obszarów dyskryminacji.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu efektywnych metod uczenia się, ocenianie kształtujące, negocjacje i mediacje. - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> - Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

X. Ewaluacja programu:

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą

doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnej pedagoga, psychologa szkolnego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie,
- opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji,
- zaplanowaniu sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienie społeczności szkolnej.

Ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego, dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z prowadzonej ewaluacji poinformowana zostanie Rada Pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W PONIATOWEJ**
został przedstawiony i zatwierdzony do realizacji na Radzie Pedagogicznej
w dniu 30 września 2020 r.

W imieniu Szkolnej Rady Rodziców

Przewodnicząca Szkolnej Rady Rodziców
Katarzyna Krupa

W imieniu Rady Pedagogicznej

Dyrektor Szkoły
Rafał Pastwa